

ПРОТОКОЛ № 2/2020
Технічного комітету ГС «СІГРЕ-Україна»/ УНК CIGRE

м. Київ

30 квітня 2020 року

Тема: Першочергові заходи з нейтралізації загроз у сфері атомної енергетики і промисловості.

Формування пропозицій для Робочої групи РНБОУ з питань подолання загроз в енергетичній сфері, створеної розпорядженням Секретаря РНБОУ від 21.1.2019 № 54.

Вирішили:

1. Надати напрацьовані пропозиції (додаток 1) до секретаріату Робочої групи РНБОУ з питань подолання загроз в енергетичній сфері.
2. Контроль за виконанням цього протоколу покласти на виконавчого директора Зенюка О.

Голова Технічного комітету

Ю. Бондаренко

Виконавчий директор

О. Зенюк

ПРОПОЗИЦІЇ
Технічного комітету ГС «СІГРЕ-Україна»/ УНК СІГРЕ
на тему: «Першочергові заходи з нейтралізації загроз
у сфері атомної енергетики і промисловості»

Пропозиції:

1. Кабінетові Міністрів України:

1) внести в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України законопроекти:

а) невідкладно:

щодо недопущення загроз функціонуванню ОЕС України у зв'язку із некерованим збільшенням виробництва електричної енергії об'єктами альтернативної енергетики;

– про внесення змін до деяких Законів України щодо збалансування діяльності об'єктів електроенергетики, які виробляють електричну енергію з відновлюваних джерел енергії;

– щодо законодавчого запровадження світової практики встановлення гнучких тарифів на електроенергію, що виробляється відновлюваними джерелами енергії (щодо алгоритму пропорційного зменшення тарифів при збільшенні потужності відновлюваних джерел енергії без зміни загального обсягу коштів на її оплату);

– щодо законодавчого врегулювання механізмів забезпечення регулюючими потужностями при вводиті в експлуатацію об'єктів електроенергетики, які виробляють електричну енергію з відновлюваних джерел енергії.

б) до 31 жовтня 2020 року:

– про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізму захисту від інфляції коштів фінансового резерву для зняття з експлуатації атомних енергоблоків, що формується відповідно до Закону України «Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки»;

– про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької атомної електростанції;

– про затвердження нової редакції Загальнодержавної цільової

екологічної програми поводження з радіоактивними відходами;

– про затвердження Загальнодержавної цільової екологічної програми зняття з експлуатації уранових об'єктів;

– щодо включення Державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» до переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації;

– про особливий статус зони спеціального промислового використання на території зони відчуження;

– про Статут з охорони національною гвардією України ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання державної власності, важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів.

2) забезпечити:

а) безумовне виконання заходів, передбачених, рішеннями Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про стан виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України», від 4 листопада 2014 року «Про стан забезпечення енергетичної безпеки держави та невідкладні заходи щодо сталого проведення опалювального сезону 2014/15 року та додаткові заходи для гарантованого забезпечення вітчизняних споживачів енергоносіями», уведеного в дію Указом Президента України від 28 травня 2015 року № 298 та від 2 грудня 2019 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення енергетичної безпеки», уведеного в дію Указом Президента України від 2 грудня 2019 року № 874;

б) супроводження у Верховній Раді України законопроектів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії та щодо безпеки використання ядерної енергії, а саме:

– проект Закону України «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» Номер, дата реєстрації: 2386 від 06.11.2019 (у другому читанні та в цілому);

– проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо джерел формування спеціального фонду» Номер, дата реєстрації: 2388 від 06.11.2019;

– проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» Номер, дата реєстрації: 2389 від 06.11.2019;

– проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» (щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії) Номер,

дата реєстрації: 2390 від 06.11.2019;

– проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» Номер, дата реєстрації: 2372 від 01.11.2019 (у другому читанні та в цілому);

в) початок процесу підготовки проектів нормативно-правових актів, щодо імплементації положень означених законопроектів.

3) Терміново вжити вичерпних заходів щодо:

а) стабілізації роботи ринку електричної енергії та відповідних суб'єктів ринку зокрема, забезпечити прийняття рішення про перегляд механізму покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії в частині:

– надання права ДП «Гарантований покупець» реалізовувати електроенергію за двосторонніми договорами;

– зниження частки обсягу електричної енергії ДП «НАЕК «Енергоатом», обов'язкової для продажу ДП «Гарантований покупець» з метою надання можливості ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснювати продаж електричної енергії за двосторонніми договорами купівлі-продажу;

– запровадження мораторію на будівництво та введення в експлуатацію об'єктів відновлюваної енергетики, зокрема, сонячних та вітрових електростанцій (окрім генеруючих установок приватних домогосподарств);

– розвитку акумулюючих потужностей, насамперед із застосуванням сучасних технологій, з метою ефективного регулювання добового споживання електроенергії в об'єднаній енергетичній системі України;

– перегляду норми відрахування до Державного бюджету України частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, з урахуванням норм ст. 92 Конституції України привести чинну редакцію «Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 138, у відповідність до вимог чинної редакції ст. 11-1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» шляхом застосування нормативу відрахування частини чистого прибутку 30%;

– затвердження державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу на період до 2024 року та перспектив на період до 2035 року;

– розроблення Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами на період 2021 - 2030 роки;

– забезпечення фінансування та реалізації в повному обсязі заходів за Державною цільовою екологічною програмою першочергових заходів приведення у безпечний стан об'єктів і майданчика колишнього уранового виробництва виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» на 2019 – 2023 роки;

– визначення державного органу, відповідального за розроблення та затвердження проектної загрози для ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання в Україні;

– початку спорудження сховищ для осклованих високоактивних радіоактивних відходів від переробки відпрацьованого ядерного палива ВВЕР-440 та ВВЕР-1000 українських АЕС і об'єктів їх інфраструктури;

б) до 31 жовтня 2020 року вжити заходів щодо:

– створення об'єктів та відповідної інфраструктури, призначених для поводження з радіоактивними відходами діючих атомних електростанцій на майданчику комплексу «Вектор»;

– затвердження прогнозного балансу споживання електроенергії на короткострокову та довгострокову перспективу, розрахованого з урахуванням планів розвитку економіки країни;

– забезпечення ефективної діяльності Державного спеціалізованого підприємства «Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами»;

– початку приймання до існуючих сховищ комплексу «Вектор» на захоронення кондиційованих РАВ та відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання діючих енергоблоків українських АЕС;

– приведення нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії» від 18.09.2019 № 208-ІХ з метою встановлення єдиних норм безпеки для захисту здоров'я населення та осіб, які зазнають професійного і медичного опромінювання, проти небезпек, що виникають від впливу іонізуючого випромінювання;

– приведення «Основних санітарних правил забезпечення радіаційної безпеки України» у відповідність до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення законодавства у сфері поводження з радіоактивними відходами» від 17.10.2019 № 208-ІХ з метою впровадження нової класифікації радіоактивних відходів за способом захоронення, а також

зміни класифікації сольового плаву, отриманого в процесі переробки радіоактивних відходів АЕС України, та віднесення його до твердих радіоактивних відходів;

– оновлення нормативно-методичної бази за напрямом санітарного законодавства в галузі радіаційної безпеки і поводження з радіоактивними відходами у зв'язку з прийняттям розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.01.2016 № 94-р «Про визнання такими, що втратили чинність, та такими, що не застосовуються на території України, актів санітарного законодавства»;

– цільового використання коштів державного фонду поводження з радіоактивними відходами та здійснення дієвого контролю за їх витрачанням;

– опрацювання питання щодо законодавчого врегулювання поводження з матеріалами, забрудненими техногенно-підсиленими джерелами іонізуючого випромінювання;

– опрацювання порядку використання безпілотних летальних апаратів в районах розташування атомних електростанцій та посилення відповідальності за порушення правил їх використання у заборонених для польотів зонах.

4) Рекомендувати оператору системи передачі на ринку електричної енергії – ПрАТ «НЕК «Укренерго» опрацювати питання щодо удосконалення регламенту роботи диспетчера об'єднаної енергетичної системи України для забезпечення стабільної роботи Об'єднаної енергетичної системи України.

2. Волинській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Рівненській та Хмельницькій обласним державним адміністраціям для задоволення потреб та створення фонду захисних споруд, призначених для укриття населення в зонах спостереження навколо АЕС, під час будови відповідних територій в обов'язковому порядку забезпечити дотримання вимог будівельних норм щодо створення (будівництва) у складі об'єктів будівництва громадського та промислового призначення захисних споруд цивільного захисту.

3. Запропонувати Рахунковій палаті передбачити у плані роботи на 2020 рік здійснення фінансового аудиту та аудиту ефективності використання коштів державного фонду поводження з радіоактивними відходами та державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу на період до 2020 року.